

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Novi deželni glavar pa njegov namestnik.

Čeravno so liberalci zmagali pri zadnjih volitvah, počil je vendar široki in debeli obroč, s katerim so Kaiserfeldovci v Gradci svojo gospodstvo oklepali. Nadejali so se, da bode Neupauer, Schreiner, Rechbauer, grof Kotulinski, sploh eden jihovih graških veljakov Kaiserfeldov naslednik. To se ni zgodilo.

Cesar so 3. t. m. imenovali grofa Gundaker Wurmbranda, grajščaka na Borlu pod Ptujem, torej spodnje-štajerca in prav „Haložana“, za deželnega glavarja. In čudo veliko, njegov namestnik pa je imenovan prvokrat slovensk poslanec, naš g. baron Goedel.

Ko so Mariborski nemčurji to izvedeli, so kar ostrmeli. In res, čeprav Hammer-Amboss 10krat na kmetih propadne in ga Mariborski liberalci 10krat poberejo, vendar ne nakloni on nikdar takšne časti svojim volilcem, kakor baron Goedel.

Deželni zbor sedaj zboruje. Prevažna bo volitev deželnega odbora. Slovenskih 8 poslancev lahko z 11 konservativci saj 1 odbornika izvoli, ker v kmetški skupini imajo liberalci samo 4 glase. Da se pa postopa v porazumu s konservativci, tirja za Slovence velevažna prošnja Mariborskih „mestnih bauervereinarjev“, katero vložil Schmiderer, namreč naj se volilni red tako preuredi, da bode Mahrenberški okraj (31 nemškutarskih in 4 narodni glasi) volil v Mariboru, št. Lenartski (6 nemškutarskih in 46 narodnih) pa v Ptuiju. Tako upajo nemškutarji v Mariboru še zmagati in Slovincem 2 poslancev izpipati. To pa zamorejo slovenski poslanci zabraniti le s pomočjo nemških konservativcev. Kajti 2 tretjini glasov imajo liberalci sami. Vendar sklepeni so v tej reči le, ako so $\frac{3}{4}$ t. j. 48 poslancev navzočih. Treba tedaj, da 15 poslancev zbornico zapusti, kedar pride bauernvereinska prošnja na dnevni red. Toda Slovincem je le 8. Navedene številke pa ozir na zadnje volitve so

tolike važnosti, da zaslužijo premišljene biti. Ko bi zadnjič Mahrenberški okraj volil v Mariboru, propali bi Slovenci s 101 glasom proti 123. In če se takšna prememba sklene, ne odpravimo nje v Gradci nikedar več.

Omenimo še, da sv. Lenartski okraj k Ptujskemu potegnoti bila bi nova krivica Slovincem. Kajti ta volilni okraj je največji z 1 poslancem, 55.437 ljudi voli 1 poslanca, med tem ko v Liezenu v gornjem Štajerskem uže na 15.326 duš 1 poslanec pride. Število poslancev pomnožiti pa v Gradci ne smejo, ker to določuje državna, a ne deželna postava. Nakanjena prememba tedaj ni v prid kmetom izmišljena, ampak v korist nemškutariji in germanizaciji. Treba jo vsakako zabraniti.

Starši, dajte svoje sinove v šolo.

Nam Slovincem še vedno manjka študiranih ljudi, mi še nimamo zadosti mešnikov, (marsikatera kaplanija je že leta in leta prazna), učiteljev, zdravnikov; tudi za juriste še je prostora in ga bode pri sodnijah, pri odvetništvu, notarijatu, posebno pa pri političnih in finančnih uradih. Zakaj bi tedaj ne skrbeli, da zasedejo naši sinovi kakor največ takih mest?!

Če hočemo, da dobimo sčasoma uradnikov, ki bodo slovensčine zmožni, treba je skrbeti, da študirajo kmečki sinovi.

Ako smo nemarni ter držimo roke križem, ali se zanašamo na vlado, še naših sinov sinovi ne bodo imeli takih uradnikov, kakeršnih pogrešamo.

Pa še drugo je. Mnogo tožeb je slišati, da starši posestva preveč trgajo deleč jih med otroke. Tudi to se deloma s tem zabrani, ako ta ali oni izmed sinov študira. Kajti če ga starši podpirajo, da izvrši študije, bratje in sestre pa doma staršem pri delu pomagajo in tako tudi za študenta delajo, je jasno, da ne bo tirjal po smrti staršev dedščine, ampak bo

s tem zadovoljen, kar je dobil od doma kot študent, in bo pustil posestvo in vse drugo bratu ali sestri, katera je prevzela. Vsled tega bo pa marsikatera kmetija ostala cela, marsikateri gospodar bo nastopil gospodarstvo, pa mu ne bo treba delati dolgov, da izplača bratu dedščino!

Res je, da se godi vsem trda pri denarjih. Toda treba je pomisliti, da fant prva leta ne potrebuje veliko za šolanje, potem pa dobi podpore, n. pr. obed, obleko, knjige itd. ga oprostijo šolnine, ako se pridno uči, lahko se posreči, da dobi stipendijo, dobro inštrukcijo itd., tedaj zdatno pomoč, da starše malo stane, včasih celo nič.

Toda, staršem je treba, da so previdni. Le kjer je več sinov, naj tistega izmed njih pošljejo v šolo, kateri je lepega vedenja, ima veselje do učenja in dobro glavo. Če glava ni dobra, če ni veselja do učenja, naj dela doma; sam si bo saj kruh služil, starši bodo imeli delavca in ne bo nobenih stroškov zastoj.

Potem se ravnajte, starši! Kjer ne veste sami, kaj je storiti, obrnite se do gospodov, — mešnikov in učiteljev, ki so dozdej fanta poučevali. Ti bodo gotovo vsekdar pravo svetovali, ker poznajo svoje učence in gmotne razmere staršev in ker so vneti za to, da je Slovenec trden kmet, da pa porabi tudi druge talente, katerih mu je Bog več dal, kakor drugim, sebi v korist, staršem in domovini v čast!

Dr. Jurtela.

Gospodarske stvari.

Kmetijskih pridelkov pokrajinska razstava v Krškem.

Visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva je odobrilo z odlokom dne 26. julija t. l. št. 7749, nameravano pokrajinsko razstavo kmetijskih pridelkov v Krškem, združeno z ogledovanjem goveje živine in z delitvijo premij za konje. Razstava bode v prostorih meščanske šole. Prične se z 28. sept. t. l. in se zaključi na dan 3. okt. z razdelitvijo premij. Ogledovanje goveje živine bode 1. oktobra in delitev premij za konje 2. oktobra na prostoru pred meščansko šolo.

Za pokrajinsko razstavo je dovolilo visoko c. kr. ministerstvo poljedelstva za premije 6 srebrnih in 6 bronastih državnih svetinj, visoki deželni odbor pa 200 gld. in sicer:

A. Za najboljšo zbirko domačih poljskih pridelkov: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl. 1 premija v denarji 5 fl. za najlepši letni ali pa zimski lan s predivom.

B. Vinarstvo, sadjerejstvo in vrtnarstvo:
1. Za najboljšo zbirko frišnega namiznega

in družega sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarjih 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl., 1 premija v denarji 5 fl. za najbogatejšo zbirko vrtnih divjakov in požlatenih jednoletnih sadnih drevesec.

2. Za najbogatejšo zbirko žlahtnejše zelenjave: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

3. Za najboljšo in najbogatejšo zbirko pravilno poimenovanega grozdja: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 3 premije v denarji po 5 gld., 2 premiji po 5 fl. za najboljši razstavi šolskih vrtov.

4. Za najboljšo zbirko brezdimno posušenega sadja: 1 srebrna in 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 5 fl.

5. Za najboljše prunele (olupljene češplje): 1 bronasta svetinja.

6. Za najbogatejšo zbirko žlahtnih namiznih vin lastnega pridelka: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarjih po 5 fl.

Za najboljšo črno vino: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljšo rudečkasto vino: 2 premiji v denarji po 5 fl.

7. Za najboljši vinski jesih: 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji za 5 fl.

Za najboljšo vino iz sadja: 1 bronasta svetinja.

Za najboljši cviček (patoka): 1 premija v denarji 5 fl.

Za najboljšo surovo maslo (puter): 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za najboljši med v satovji: 1 bronasta svetinja, 2 premiji v denarji po 5 fl.

Za sadjarsko, vinarsko in vrtnarsko orodje, če so isto razstavili izdatelji sami: 1 srebrna in 2 bronasti svetinji, 2 premiji v denarji po 5 gld.

Za izdelatelje najboljših in poleg tega najcenejših grozdnih tlačilnic (mlinov): 1 bronasta svetinja, 1 premija v denarji 10 fl., 1 premija v denarji 5 fl.

Za izdelatelje najboljših in najlepših vinskih škafov in brent: 2 premiji v denarji po 5 gld.

Glede kmetijskih pridelkov se zamorejo samo Dolenjci pogajati za pridobitev premij, glede poljedelskih strojev in kmetijskega orodja pa tudi vsak drugi. Gledé izvornih pridelkov naj se po možnosti razstavi cela rastlina, pri lanu in konoplji pa cela rastlina s predivom.

Prosi se tudi za podatke o tleh, o legi in obnebnih razmerah, na kar se bode oziralo pri razdelitvi premij.

Pri prodajnih predmetih naj se ob enem navede tudi kupna cena. Grozdje se sme razstavljati le brez listov in vejic. Od vin, jesiha

in tropinoveca razstavljati se sme le po najmanj dva butilji (steklenici) vsake vrste. Poleg tega se mora pri vinu navajati leto, vrsta grozdja, vinska gora, kakovost zemlje, povprečni letni donesek in pri rudečkastem vinu, če je isto prirejeno iz domačega in kake vrste grozdja; ali če je isto pobarvano s črnim vinom ali tropinam črnine.

Premije se bodo delile samo za vina domačega pridelka ter se mora pri oglaševanju predložiti dotično potrjenje od županstva. Razstavljani predmeti so lastnina dotičnega razstavljavca in se bodo istemu izročili po končani razstavi. Predmeti za razstavo se morajo brez stroškov izročiti razstavnemu odboru in sicer na mestu razstave; ravno tako se mora na svoje lastne stroške po nje priti. Vvrstitev na razstavi kakor tudi pospravljanje preskrbel bode razstavni odbor brez vsakih stroškov.

Oglašja se do 16. septembra t. l. ali naravnost pri razstavnem odboru ali pa po dotičnih kmetijskih podružnicah, ter se porabi v to priloženi obrazec. Za razstavo pošilja se najzadnje do 25. septembra t. l. v Krško. Ustop v razstavo dovoljuje se samo proti ustopnicam po 10 krajcarjev. Razstavljavci so vstopnine prosti.

Krško 20. avgusta 2884.

Razstavni odbor.

Premiranje konj je 13. sept. v Zavci, 20. sept. v Mariboru.

Cena hmelja je v Nürnbergu začela naraščati.

Sadna razstava bo v Mariboru od 2.—6. oktobra. Naglašja se do 25. septembra.

Sejmi. 13. sept. pri sv. Lenartu v Slov. goricah, 15. sept. sv. Ana v Slov. gor. Ivnik, Brašlovce, Gnas, sv. Janž pri spodnjem Drauburgu, Šmarije, Rogatec, Golobje sv. Vit na Vogavi, 16. sept. Ljutomer, Mozirje.

Dopisi.

Iz Maribora. (Lesni tržci, konferenca učiteljev, nesreča.) Lesnih trgovcev je mnogo prišlo dne 8. t. m. semkaj, tudi iz Dunaja, Ljubljane, Varaždina, Kesztey, Sombotelja, Novega Sada in Budapešte. G. Adalbert Walland je predsedoval in nagovoril nemški in slovenski. Poročal je, da južna železnica ob novem leti odpravi refakcije in voznino opelja po novih, znižanih tarifah, menda fl. 1.30 — 1.40 od vagona in milje. Sklenejo ustanoviti zadrugo južno-avstrijsko-vogerskih lesnih tržcev. Stroškov bo vsako leto 1500—1800 fl. Ustopnina znaša 10 fl. Tudi so sklenoli lesotržnih navad se držati, kakor jih je g. Wippel iz Bleiburga nasnoval. Načelnik ravnateljstvu je A. Walland, namestnik Ber-

nardi, odborniki: Sternfeld, Wippel, Chiappani, Hribernik, Negri, Hoffmann, Kramer, Pfrimer, Toresani, Deutsch, Löwentritt, Hren, Spitzer, Roth, Pepein, Jaklin, Manal in Breznik. — Pri učiteljski konferenci je kamčki Gratze zahteval, naj se deca uže prvo šolsko leto nemški poučuje. Učitelji so pa takšno neumnost zavrgli. — V soboto je na velikem trgu slep konj všel in več ljudi oškodoval. dokler nista Jan. Lešnik od Hrastovca in P. Pihlar iz Cerkevca mrhe ugrabila. Ranjenih je 5 ljudi. — Wiesthalerju v Brestenici je nekdo 22 pšeninih kop na njivi užgal, škode je 200 fl.

Iz Vojnika. (Zadnje volitve) v deželni zbor štajerski so razdiale več nemškutarških gnjezd; med njimi tudi naš Vojniški trg, ki je bil dozdej vedno v popolni oblasti nemških liberalcev. Velika večina pametnih naših tržanov pa je prišla k spoznanju, da je vendar le abotno, v sredi slovenske dežele hrepeneti po tujih, nemških šegah. G. prof. Žolgar je dobil tukaj 19 glasov — a nemški liberalni celjski župan Neckermann le 16. Kolika sprememba v malih letih! Imamo sicer v Vojniku mnogo mož, rojenih na slovenski zemlji in od slovenske matere, ki so se pa celó potujčili in ližejo še zmirom pete celjskih nemškutarjev. Ti so se tudi silno prizadevali, da bi večino naših mož pridobili za celjskega liberalca — toda niti njihove palice, s katerimi so grozili; niti kočije, ktere so razpošiljali niso pomagale nič: Vojnik se je pokazal v svojem slovenskem, narodnem lici ter vrgel od sebe nemčursko krinko (ali larfo), v katero so ga zavijali do zdaj nekteri tujci. Prav za prav bi bili imeli Slovenci 22, Nemci pa le 15 glasov, ako bi bila po postavi ravnala volitvena komisija. Kajti zavrgla je glas narodnega moža Močnika, češ: on ima pravico voliti pri Novi cerkvi. § 15 volitvene postave za Štajersko pa pravi: „Kdor ima volitveno pravico v trški in mestni skupini — ob enem pa tudi v kmečki skupini, sme voliti le v trški in mestni skupini.“ G. Močnik plačuje pri Novi cerkvi in v vojniškem trgu toliko davkov, kolikor jih postava zahteva — toraj je smel edino le v Vojniškem trgu voliti. Toda komisija mu je to pravico vzela, čeravno je bilo njegovo ime v volitvenem zapisniku in je imel svojo legitimacijsko karto. Nek drugi mož je prišel pred volitveno sobano še ob pravem času; tu mu pride nasproti vojniški strah ves vesel, da še vjame za liberalca en glas. Toda volilec mu reče še zunaj izbe: „jaz bom volil Slovenca“. Strah pa zakodajnska: „Da gehen Sie aber nur wieder fort, gehen Sie nur wieder fort“ in volilec odide. Toraj smo zopet en glas zgubili. Nasproti pa je smel voliti nek mladoleten možičelj proti postavi, ktera zahteva odločno, da le oni, ki so dopolnili 24 let ali so spoznani

za polnoletne, imajo pravico voliti v občinski odbor in v deželni zbor“. Komisija mu je pa dovolila glasovati za liberalca. Po pravici je dobil toraj dr. Neckermann le 15, prof. Žolgar pa 21 glasov v Vojniku. G. komisar si je tudi te nepostavnosti zabeležil. Drugokrat bomo pa vsi volilci prišli k volitvi tako zgodaj, da si bomo volitveno komisijo sami izmed svoje srede izvolili in bomo potem pri volitvi odločevali ne enostransko, temveč po postavi in pravici. Pričakujemo tudi, da nekteri možje, ki smo jih do zdaj šteli med Slovence, nam prihodnič zvesti ostanejo in ne odpotujejo nekam na Hrovaško, kamor se lahko druge dni pride. Junaški vojaki se ne skrivajo, kedar je treba planiti nad sovražnika. To naj si zapomnijo tudi celjski strahopetneži, ki so s tem da so na dan volitve odpotovali, zakrivili tudi še to, da se drugi možje potem tudi niso upali k volitvi. Hvala pa našemu vrlemu g. Vrata-riču! Duh njegovega nam nepozabljivega očeta živi v njem ter se ne da upogniti po strastnih napadih njegovih sosedov. Tisti brbljač pa ob cesti med Arelinom in Vojnikom, ki niti svojega imena podpisati ne zna, naj se v naše tržke zadeve ne meša; drugače mu hočemo prihodnjic posvetiti. Resnica pa je in ostane: Slovenski narod se vzbuja in vstaja povsodi, tudi po naših trgih. Zatoraj živeli vsi narodni tržani po Slovenskem štajerski!

Iz Sevnice. (Vrla narodna šola). V nedeljo 30. avgusta obhajala je naša javna 3razredna šola sklep šolskega leta z veselico. Udeležili so se je vsi c. kr. uradniki, mnogo prijateljev šole kakor tudi stariši šolskih otrok. Ob 1. uri bil je velikanski spreved šolske mladeži in mnogo občinstva z avstrijsko, cesarsko, slovensko in štajersko zastavo in godbo. Na veseli hribček sv. Ane dosepeši bila je mladina navzoča pri večernicah. Učitelj veronauka jemaje prav genljivo slovo od iz šole izstopivše mladeži priporočuje marljivost in delavnost, da naj nikdar lepih in koristnih šolskih naukov tudi v prihodnje ne pozabijo, naj v prostih urah čitajo in pišejo, ter da naj ostanejo zvesti svojemu rodu, svojemu milemu maternemu jeziku, kajti ni sramotilnejega in gršega na človeku, kakor če se tako popači, da svoj rod, svoj materni jezik zataji. Takı popačeni ljudje so Judeža Iškarjota bratje. — Pri veselici pa se je naša mladež povsem prav lepo in spodobno obnašala. Deklamacije so bile slovenske kakor tudi nemške prav dobro prednašane. Kar nas pa najbolj zadovoljuje je, da se naša deca resno in praktično pripravlja na prihodnje življenje, Ona razume, kakor sem se uže čestokrat prepričal, berila na pamet z lastnimi besedami pripovedovati in spisovati. Spretni so tudi v spisovanju raznih pisem, pobotnic, dolžnih pisem in kont, kar vse bode mladini v življenji dobro

služilo. Kako žalostno prežalostno pa je, če se mladina dovolj spisovanja ne privadi, ker smo, Bogu in našemu prisvitemu cesarju hvala, priborili si toliko pravie, da je v naših pisarnah kakor tudi po drugod po Slovenskem tako po postavi urejeno, da se po slovenski uraduje. Kako žalostno bode v prihodnje za one ljudi, ki niso dovolj slovenščine zmožni; pri nas ne dobe nobene službe več. — Kar pa nemščino zadeva, pričajo pa naši študentje, kateri so se vsi tukaj šolali in potem v mestu izkušnjo v nemškem jeziku tako dobro naredili, da so bili sprejeti v latinske šole. In ker je naša šola uže dobila od višje šolske gosposke iz Gradca pohvalna pisma, sledi iz tega, da je naša 3razredna šola čisto na postavni podlagi. Glavna hvala pa gre učiteljstvu in šolskim prijateljem!

Iz Loč. (Volitevski pobirki.) Pri nas vlečejo zoper Slovence najbolj Müller, čegar starši so se priselili in z malim premoženjem začeli, potem Fr. Kokol, ki se ima veliko zahvaliti uže umrlemu dušnemu pastirju, in Jož. Schmid. Ta je najbolj nasprotoval župniku pa je propal. Ta so bili s 36 proti 26 glasom izvoljeni. Schmid je žugal enemu posojene vole vzeti, drugim, da potegne svoj denar iz posojilnice pa nihče se ga ne boji; sedaj še menje, ko imamo sami v Konjicah posojilnico, ki je 1. sept. začela poslovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naši novo izvoljeni poslanci so sedaj v Gradci. Dne 9. t. m. je c. kr. namestnik baron Kübek predstavil poslancem grofa Wurmbranda in barona Goedelna kot glavarja in glavarjevega namestnika. Govoril je samo nemški. Na Českem, Tirolskem, Dalmaciji, Kranjskem nagovori poslance navadno tudi v drugem jeziku. Na Štajerskem še tega nismo doživeli. Zatem so poslanci glavarju storili obljubo, slovenski so rekali: obljubim, a Wurmbrand je vprašal dr. Dominkuša: das heisst: ich verspreche? Skoda, da je toliko let v Halozah grof Wurmbrand, pa še tega ne ve! — V Saleburgu in gornjej Avstriji je deželni zbor konservativcev, šteje tukaj 35 konservativcev poleg 17 liberalcev. Liberalci so torej samo v Gradci, Celovci in Tropavi gospodje, drugod so celo pri Nemcih propali. — Na Dunaji so imeli mali obrtniki velik shod pa so liberalnih in judovskih listov poročevalce iztirali rekoč, da se jim gnjusijo listi, kakoršni so Neue freie Presse itd. To je naše liberalce tako pobilo, da Tagespošta, Marburgerca in Celjanka niti besedice ne črhnejo. — Na Hrvatskem pričeli so volitevsko borbo, Madjarone podpira vlada. — Cesar se podajo v nedeljo na Rusko, kder se snidejo z ruskim in nemškim cesarjem.

Vnanje države. Ruski car, carica, carjevič in veliki knez Vladimir so se pripeljali 8. t. m. v Varšavo; car obiskal je pravoslavno in tudi katoliško cerkev, kder je poljubil monštranco s sv. Rešnjim Telesom. Ostane več časa tam in je tudi poljskih velikašev povabil na svoj dvor. V nedeljo pričakuje v Sekirevichah prihod našega in nemškega cesarja. — Nemški katoličani obhajali so v Amstادتu na Bavarskem sijajen shod ter sklenoli za svobodo sv. Cerkve neustrašeno dalje boriti se. — Srbi so veseli, ker se je odprla železnica od Belega grada v Niš. — Belgijski freimaurerji so katoličane v Brüsselnu napali, ko so k zborovanju sli, 185 ljudi je policija zaprla, mnogo je ranjenih. Fraumaurerji voščijo le sebi, neveri in razuzdanosti svobode, katoličanom pa ne. — Kolera širi sa po vsej Italiji. — Nemci so res velik kos zemlje v zapadni Afriki pograbili za naselbine. — Angleži imajo v Asuvanu 14000 mož zbranih, da udarijo na Mahdija. — Francosko-kitajska vojska sili Francoze državni zbor sklicati in več vojakov odposlati. Jihovo brodovje bombardira kitajska pomorska mesta.

Za poduk in kratek čas.

General Tschangg-Tschingg tepen.

(Volitevska burka.)

I. Kinezarji živijo vže na tem sveti v „nebeskem kraljestvu“. So pa cofasti ljudje. Vsak Kinezar spleta svoje lase v dolge kite ali cofe. Prostaki smejo nositi le po jeden cof, odličniki in dostojanstveniki pa dva do tri. Kinezarsko govoriti mora vsak znati, drugače ne dobi nobene službe. Zelo imenitni so jihovi sodniki, še bolj pa generali. Tem visi po več cofov s hrabre kebljače. Sedaj se vojskujejo zoper Francoze. Toda Kinezarjev štejem več plemen. Edno imamo tudi v Evropi, še v Avstriji in celo pri nas na Slovenskem. Mislijo pa: „kdor se neče naše kinezarščine naučiti tako, da ob enem svoj materni jezik zaničuje, ta ne sme nobene službe dobiti, treba ga preganjati in če le mogoče uničiti.“ To je pa tudi njihova glavna skrb. Čeravno jih ni malo in se tudi plodijo, kakor miši in kunci, jim to ni zadosti. Na vso silo prizadevajo si, da mogoče veliko nekinezarjev skoči iz lastne nekinezarske kože v kinezarsko. Ker pa to povsem mogoče ni, zadovoljni so, če se nekinezar spremeni v posilikinezarja, ter si zapeljan, ogoljufan in prisiljen obesiti daje eden ali več cofov. Tako nastala je med nami neka posebna pavrst ljudij, dobili smo čudnih cofakov in cofurjev.

Naši kinezarji so najpoprej hoteli vsem nekinezarskim národom vsiliti svojo kinezarščino s cofom vred. Toda Italjani, Madjari,

Hrvati in zatem Poljaki so se tako razsrdili, da so enkrat vse kinezarske cofonosce iztirali. Eden teh iztiranih cofonoscev je potem dolgo vedril v Ptuji, ter naposled v Celji srečno smuknil pod slovensko streho. Sedaj režejo Čehi kinezarske cofe in v kratkem ne bo tam nobenega cofonosca. Ostanemo še Slovenci! Nam mislijo in upajo kinezarji vendar še svoje cofe na vse veke vekov navesiti. Toda čedalje bolj gine drzno upanje, hira gladovna domišljija. Slovenci počenjamo hrabro rezati in sekati s svojih glav navešene nam in vsiljene kinezarske cofe. Največ jih porežemo v volitevskih borbah. V takšni borbi smo enkrat zelo znamenitega kinezarskega generala vjeli in v Gradec na „festungo“ hladit djali.

Bilo je kinezarjem na slovenskih tleh vže obupati. Toda naenkrat ponudi se jim tropa novih in še prav srboritih generalov. Prvak jim je general Tschangg-Tschingg, po rodu sicer slovenske krvi, v duši in srci pa zagrižen posilikinezar. Kakor je poturčen človek uže od nekdej hujši bil od pravega Turka, tako maha tudi ta pokinezarec po Slovencih ljuteje od najhujšega kinezarja.

General Tschangg-Tschingg, hrust divjega pogleda, kuštravih las, hripavega glasa, visokega nosa in še višje kebljače, pozove kinezarske glavače v svoj „babilonski turen“. Namrdne se jim naduto ter reče: slavni kinezarji! vaše pleme je v nevarnosti; cofaštvu in cofurstvu na Slovenskem žuga sramoten konec, če se ne ohrabrite sedaj, ko je skrajni in zadnji čas vam ugoden. Na noge tedaj! Pohrustajmo slovenske posojilnice, zadržimo družtva Slovencev, tožimo njihove domoljube, zaprimo v kajho, kogar moremo, uničimo njihove časopise. Glavna reč pa je, da spodrinemo vse slovenske poslance. Ti so za naše kinezarstvo hujši od govejske kuge. Da jih vržemo, pobrišemo in s kinezarskimi poslanci nadomestimo, izumel sem jaz in moji prijatelji vže vojni črtež ali „plan“, katerega se niti prajzovski stari Moltke ne bi sramoval. Če mi zaupate, zmagamo mi kinezarji zelo gotovo! Komaj vtihne in stisne svoj dolgí jezik za široko zabovje, zadoni gromovito „bravo, bravo!“ Slišati je hrapavo rjojenje: Tschangg-Tschingg bodi naš general, njemu zaupamo, njegov šekasti prapor je naša zastava, njemu radi darujemo vse svoje kebljače, noge, roke, mošnje, vino, pivo, žganje in golaž. Slavni Tschangg-Tschingg, vodi nas k zmagi!

Novi kinezarski general začne takoj delati. V Celji, Gradci in Mariboru popravijo stare, pozidajo novih trdnjav in baterij. Trije arsenali ali orožnice so polne vsakovrstnega orožja. Vojska zagromi. Najprvo začnejo iz treh trdnjav na Slovence streljati. Mečejo pa ljuto, kakor bi stekali, papirnate bombe na Slovence. Kamor katera padne in pokne, tam šviga

vse polno zasramovanja in lažij na Slovence. Strastno bombardiranje traja poltretje leto.

Ker pa slovenske čete le mirno stojijo, trdne in goste, zmisli si general Tschangg-Tschingg drugo vojno zvijačo. Razpošlje spret-nih lovecev, ob času cesar-Jožefovih svečanostij, loviti slovenskih lačenbergerjev; ko ti nič zdat-nega ne opravijo, spusti več regimentov šulver-einskih husarjev. Zraven jih pa prevoha nam slovensko zemljo krdelo predrznih o g l e d u h o v, ki z Judeževimi groši učitelje vabijo, v narodno izdajstvo. Naposled porine med slovenske kmete nekaj debelotrebušnih bauernvereinskih dra-gonarjev. Pokinezarec Pleč-Kho pa goreče moli za zmago kinezarstva.

(Konec prihodnjič.)

Smešnica 37 Sila kola lomi in časih spregovori kdo tudi slovenski, čeravno ga ne veseli. Tako je pri nekej volitvi eden djal: „sedaj bodemo voliti v dove v komisijon“ hotel je reči: ude; in Hammer-Amboss, lačen sloven-skih glasov, obletaval je volilce hripajoč: dajte meni Vaši klas, hotel je reči glas! Sila kola lomi!

Razne stvari.

(Konfiscirana) bila je cela 36. šte. „Slov. Gospodarja“, da niti drugega natisa nismo mogli izdati. Vsebina je bila: Štajerski meščani in veleposestniki, Prvo mesto štajer-sko, ki z večino glasov bilo za slov. kandidata (Izv. dopis iz Ormoža), Kako uplivajo mehi grozdnih jagod na vino, Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo, Premiranje konj, Hmelj, Sejmi. Dopisi: iz Mariborske okolice, Od sv. Križa nad Mariborom, Od Pesnice. V Prilogi cerkveni je bilo: Zlata meša v Prihovi, Primi-cija v v Črešnjicah, Dopisi: iz Poličan, Marije v puščavi, Stranice, Spitaliča, Maribora in sv. Ane v Slov. gor.

(Tu je c) privandrani iz tretje dežele uživa pri nas mastno plačo pa v „Marburger-Zeitung“ na nas Slovence tako psuje: „gewissenlose Pr-vaken, selbtsüchtiger Mih. Vošnjak, wildes Gethue des panslavistischen Raič, blagodejno delujoče posojilnice so mu Blutsauger, sloven-sko gibanje na Štajerskem, haltlose Phrase, widrige Prahleri, eitles Geflunker.“ Tako!

(Konkurs) opravili so č. gospodje: Jož. Črnko, Žičkar, M. Napast, R. Šuta, Jak. Caf, Jož Šinko, Fr. Nachtigall.

(Jabolka) plačujejo po 13—14 fl. štrti-njak okolo Maribora. Kupev prihaja veliko, ker je na Českem in Moravskem letos menje sadja, na druga leta.

(„Deutscher Sieg“). Tako sramotijo sedaj tiste nemškutarje v Slatini, ki so 9. t. m. tamošnjim kridatarjem in nemčurjem poma-gali k zmagi pri volitvi za občinski zastop.

Slovenec, ki zaničuje se sam, podlaga je tuj-čevi peti. Slava pa 95 korenjakom, ki so ne-omahljivo stali. Nemčurji so smeli voliti s po-oblastili, Slovenci pa ne, tem so odbili 43 po-oblastil.

(Frankfurtarskih cot) so Radgon-čanje 7. t. m. graškim pevcem v čast 20 izo-besili, še županova hiša jih je imela. Ste li pozabili, kde ste in kdo vas je lani obiskal? Sramota, kdor na avstrijskih tleh za tujstvo gori!

(V Novi cerkvi) je ničvredni fant V. G. motil službo božjo. Razjarjeni ljudje ga hudo pretepejo, 8 dni pozneje natakne mu žandar „roženkranc“ na roke in sodnija ga obsodi na 4 mesece težke ječe, poojstrene z zkratnim po-stom v tednu.

(Iz šostanjskega okraja) so vsi vo-lilci 19. p. m. šli volit v Slov. Gradec in ondi volili narodno. Slava! Več drugokrat.

(Kapelski nadučitelj) g. Kramer je v Brežicah volil Šnideršiča, ker se je baje žu-pana Sorčiča bal, ki je šulvereinski strijc. Takš-nega človeka Slovenci ne smejo zopet djati na županski stol.

(Iz ljutomerskega okraja) se nam piše, da je krošnjar Hönigmann na cesti naglo umrl zapustivši 300.000 fl. premoženja. Slovenci ne žalujejo za njim. Noršinskemu „Möbeltislerju“ so tablo s stene zdrl, ker jih je „tajčeverderbar-ska špraha“ prevč jezila.

(Ormoška čitalnica) je zopet oživela. Predsednik je g. dr. Omulec, odborniki gos-podje dr. Geršak, Fr. Jerše, J. Košar, V. Kranjc, M. Jezovšek, And. Pirnat, J. Potočnik, Mat. Horvat. Udje plačujejo na mesec 50 kr., zunaj Ormoža stanujoči pa samo 1 fl. za pol leta. Živela ormoška čitalnica!

(Iz Šmarije) se nam piše, da sta narodno volila vendar dva tamošnja c. k. uradnika, torej niso vsi hopnili v liberalno-nemški koš.

(G. profesor Hauptman) je šolskeje bukvarnici pri sv. Juriji na Pesnici daroval lepo Matice slovenske knjigo: Spomenik o 600-letnici začetka Habsburške vlade na Sloven-skem, za kar mu vodja šole izreka javno zahvalo.

(Popravek.) V šte. 35 Slov. Gospod. je po nam jako neljubi naključbi izostalo ime g. Ferka od sv. Ilja v Slov. goricah. Vrli mož je volil z veseljem narodno!

(Spremembe v Lav. škofiji). Č. g. Podhostnik ostane v št. Juriji, č. g. Gr. Pre-sečnik gre na Bizeljsko, č. g. V. Kolar v Les-kovec.

Loterijne številke:

V Gradci 6. septembra 1884: 90, 60, 36, 72, 42
Na Dunaji „ „ 15, 86, 32, 51, 31

Prihodnje srečkanje: 20. septembra 1884.

Razstava sadja

bo od 4.—6. oktobra t. l. v Mariboru. Zatorej pozivljamo sadjerejci mariborskega glavarstva, naj se obilno udeležijo pri tej razstavi ter naj to naglasijo konči do 25. septembra 1884.

Hvale vredno sadje bo premirano.

Sadjerejsko društvo za okoliš c. k. mariborskega glavarstva.

V Mariboru dne 9. sept. 1884.

Vodstvo društva.

Žganjarski kotel

je po nizki ceni na prodaj, kde? To pove uredništvo „Slov. Gospodarja“.

1—3 Oznaniło.

Vsem č. g. učiteljem organistom in šolsk. pripravnikom se naznanja, da je I. zvezek „cerkveni orglavec na deželi“ tiskan. Obsega sledeče napeve: za nedelje in praznike I—VIII. (Haydnova, J. Miklošičeva in G. Tribnikova meša, 21 nap. „Pred Bogom pokleknimo“) za advent, Božič, sv. 3 kralje, post, Veliko noč, križev teden, vnebohod Gospodov, Binkošti, presv. Trojico, Telovo, presv. Jezusovo Srce, sv. Jožef, sv. Alojzij, sv. ap. Peter in Pavl, Ciril in Metod, sv. Ana, vsi svetniki. Velja I. zvezek 2 fl.

Dobiva se pri izdatelju in založniki

Karolu Tribniku,

kaplan na Teharjih, pošta: Štore.

Razglas.

C. k. okrajna sodnija Mariborska l. p. naznanja, ka je prostovoljna licitacija Franc Bračkovega posestva v Trčovi sub 111 in 112 dovoljena ter se proti temu, da se le za 705 fl. ali više proda, vrši

15. septembra 1884.

pred poldnem od 10.—11. uri doma v Trčovi. Kupnina se izroči deloma Janezu Fluherju, deloma sodnji, deloma pa na posestvu vknjiži. Vpisanim upnikom ostane pravica rubiti. Licitacijski pogoji, vadij znaša 10% ali 71 fl. dalje inventarni zapisnik in izpisek iz zemljiščnih knjig morejo se tukaj pri sodnji pogledati.

C. kr. sodnija Mariborska l. p.,

dne 3. septembra 1884.

C. kr. okrajni sodnik:

Gertscher.

Zahvala in prošnja.

Vsem častitim gospodom duhovnikom, kateri so blagovolili poslati dar za nagrobni spominek v revšini vmrlemu častitemu g. Janez Ozmeč-u, župniku v pokoji se župnijski urad pri sv. Tomažu presrčno zahvaljuje in ob enem še druge gospode najuludneje prosi, katerim ni bila priložnost, kaki dar poslati, da to na skorem storijo, ker se želi spominek v kratkem času naročiti in potem staviti.

Vabilo

k udeležbi sadne razstave, katero priredi cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za spodnji Štajer v prostorih javne ljudske šole v Sevnici v dne 5., 6. in 7. meseca oktobra t. l.

V to razstavo pošlje sadje, sadna drevesa, literaturo, sadnje orodje itd. lahko vsakdo. Premije se bodo delile pa samo spodnjestajerskim razstaviteljem in, ako kmetijska družba ali deželni odbor v Ljubljani pošljeta nekaj premij, tudi kranjskim.

Napovedbe za razstavo sprejema do 30. t. m. gospod Franc Lenček na Blanci pošta: Sevnica (Lichtenwald).

Sadje mora priti do inkluzivno 3. oktobra poštne prosto razstavnemu odboru v Sevnico

V Sevnici, dne 7. septembra 1884.

1—3

Razstavni odbor.

Učenca

sprejme za krojaški obrt Janez Gerold, krojač v Mariboru, sv. Magdalenskem predmestji, Pobreškej ulici.

3—3

Stv. IX. prinaša te spise: 1. Gorazd: Najlepša Pesen. Baada. — 2. Dr. Ivan Tavčar: Mrtva srca. Povest. (Dalje). — 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih, 21. Peter in Pavel. (Dalje). — 4. Gregor Jereb: Josip Podmilšek, pisatelj slovenski I. — 5. Sim. Rutar: Akvileja V. — 6. J. Starò: Vinko IV. — 7. J. K. Rožmarin; V gaji; Vrag, pesni. — 8. L. Pečjakova: Popotni spomini III. IV. — 9. Jos. Cimperman: Pevsko gaslo. — 10. Janez Trdina: Vinska mo-drost 12—17. — 11. Svojmir: Venoči cvetlici. — 12. Dr. Karl Štrekelj: Novejši pisatelji ruski: Turgenev. — 13. Er. Wiesthaler in Ivan Šubic: Književna poročila. — 14. Slovenski glasnik. I.— „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih zvezkih po 4 tiskane pole velike osmerke obsežnih ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Hiša na prodaj.

Proda Vido Kaučič svoje gospodarsko poslopje s tremi sobami, dve obokani kleti, mesnico in gornjo klet, vse pri cesti in hrami v dobrem stani blizu cerkve, Malenedelje, je zelo sposobno za krčmo in drugo trgovino. Zraven tega je lep sadovni vrt, blizu eden oral in dva oralna njiv, se proda skupaj ali na kose je na prodaj do zadnjega septembra.

Cena se zvé pri občinskem predstojniku ali pri lastniku v Muravcih pri Malinedelji pošta Ljutomer (Luttenberg).

Učiteljska služba

na enorazrednici pri sv. Trojici v Halozah IV. plačilnega razreda in prostim stanovanjem je izpraznjena.

Prosilci nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, in kateri imajo izpit tudi za poduk v krščanskem katoliškem nauku, naj svoje prošnje do 30. oktobra 1884 pri krajnem šolskem svetu vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuj

dne 20. avgusta 1884.

Za predsednika:

Ranner.

2—3

Velik živinski sejem

bo pri sv. Antonu v Slovenskih goricah dne 13. septembra t. l. v soboto pred imenom Marijinim (na ruško soboto.)

2—2

3—4

Oznanilo

sadjerejcem in vrtnarjem.

Ob suhem vremenu trgana (ne tresena) žlahtna jabolka, grške, slive, debele češplje, breskve, — dalje finejše vrste fižol, zelenega boba, mlad grah, sladko korenje, rajska jabolka, česen (Porre), glive, šampinjone kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismenih ponudeb:

Die Central-Station
für Obst- und Gemüse-Verwerthung
in Graz.

Krčma

se da v najem 28. septembra 1884 ali se tudi proda. Ima 4 sobe, gospodarsko poslopje v dobrem stanju, dobrih njiv okolo 5 oralov tik krčme. Ona stoji tik velike ceste v Čakovec in Radgono. Več pové Mikloš Branilovič v Šafarskem selu, v Racz-Kaniži pri Ljutomeru.

P. n.

Jaz podpisani si usojam Vam uljudno naznaniti, da sem v tukajšnjem mestu (na velikem trgu v hiši Eskomptne banke) **1. septembra t. l. trgovino z manufakturnim blagom ustanovil.**

Vednosti in potrebno premoženje mi bode dalo moč vsem željam častitih naročnikov ustreči. Blagovolite tedaj tudi Vi mi Vaše zaupanje nakloniti in spremito zagotovljenje, da se ga bodem z vestnim vedenjem vrednega skazoval.

Vam udani

M. Stergar.

2—3

Gospodarske mašine

priporoča

J. Pfeifer v Hočah

(Kötsch, Südbahn, Steiermark),

mlatilnice, ročne pa tudi da jih druge sile gonijo, s posebno napravo za čisto mlačenje, za kar je 1 delaveca treba, trijere, ki izvejajo kokol, grašico, grah vsake količnosti. rezne mašine najnovejšega stroja, koruzolušnike, škropilnice za gnojnico, drozgalnice, preše za droži, samopisne tiskarnice, orodje vsake vrste, šivalnice, izvrševanje iznajdeb, izdelovanje vsakojakih modelov.

Popravila po ceni. Poročstvo 3 leta za vsako mašino.

9—10